

Jaarverslag Handhaving en Vergunningen



2022

Status document	Versie: <i>Definitief</i>
Vastgesteld door	Datum:
[Redacted]	28-2-2023
Portefeuillehouder: Herman Odink	7-3-2023
Dagelijks Bestuur	

Colofon

Dit jaarverslag is opgesteld door de teams Toezicht & Handhaving en Vergunningen van de afdeling Vergunningen, Handhaving en Grondzaken.

Contactgegevens waterschap Drents Overijsselse Delta

Bezoekadres:
Dokter van Deenweg 186
8025 BM Zwolle

Postadres:
Postbus 60
8000 AB Zwolle

Telefoon
088-2331200

Website: www.wdodelta.nl
E-mail: info@wdodelta.nl



@wdodelta



WaterschapDrentsOverijsselseDelta

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Algemeen	4
1.1 Borging van middelen.....	5
1.1.1 <i>Formatie van de teams</i>	5
1.2 Samenwerking tussen VV en T&H	5
Hoofdstuk 2. Vergunningen	6
2.1 Doelstellingen.....	7
2.2 Resultaten.....	8
2.2.1 <i>Behaalde producten team Vergunningen</i>	8
2.3 Klanttevredenheid.....	8
Hoofdstuk 3. Toezicht & Handhaving	9
3.1 Doelstellingen.....	10
3.2 Waterveiligheid	11
3.2.1 <i>Toezicht primaire, regionale en overige waterkeringen</i>	11
3.3 Voldoende water	12
3.3.1 <i>Natte schouw</i>	12
3.3.2 <i>Snoeischouw</i>	13
3.3.3 <i>Keur watersystemen</i>	13
3.3.4 <i>Grondwateronttrekkingen</i>	14
3.3.5 <i>Neerslagtekort (droogte)</i>	14
3.4 Schoon water.....	15
3.4.1 <i>Industrie</i>	15
3.4.2 <i>Agrarisch</i>	16
3.5 Resultaten Toezicht & Handhaving	18
3.5.1 <i>Controles en inspecties</i>	18
3.5.2 <i>Bestuurlijke sancties per taakveld en naleefgedrag</i>	18
3.5.3 <i>Strafrechtelijke sancties per taakveld</i>	19
3.6 Overige onderdelen Toezicht & Handhaving.....	19
3.6.1 <i>Calamiteiten en meldingen</i>	19
3.6.2 <i>Samenwerkingsprojecten Waterplan</i>	19
3.6.3 <i>Voorlichting</i>	21
Hoofdstuk 4. Overige activiteiten gerelateerd aan VTH.....	22
4.1 Project onderhoudsstroken in beheer bij agrariërs.....	22
4.2 Heffingen	22
4.3 Casemanagers.....	22
Hoofdstuk 5. Conclusies en aanbevelingen.....	24

Hoofdstuk 1. Algemeen

Met dit jaarverslag geeft het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta) een weergave van de resultaten van de uitvoering van de vergunningverlening- en toezicht & handhavingstaken in het kader van de Waterwet en de Wet Algemene Bepaling Omgevingsrecht over het jaar 2022.

Met dit verslag wordt verantwoording afgelegd over de geleverde prestaties en de te behalen doelstellingen, welke zijn bepaald in het Handhavings- en Vergunningenuitvoeringsprogramma 2022 (HUP-VUP). Op grond van het Besluit Omgevingsrecht (artikel 7.3) is het waterschap verplicht om verslag te doen en daarmee te voldoen aan één van de landelijke kwaliteitscriteria voor VTH (Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving). Daarbij dient het jaarverslag bestuurlijk te worden goedgekeurd. Daarnaast wordt het verslag in het kader van interbestuurlijk toezicht ook beoordeeld door de provincies Drenthe en Overijssel.

Leeswijzer:

Het jaarverslag 2022 is op dezelfde manier opgebouwd als het HUP-VUP 2023, waarbij er een scheiding is gemaakt tussen de teams vergunningverlening (VV) en toezicht en handhaving (T&H) via hoofdstukken.

Hoofdstuk 1 beschrijft de algemene zaken die gelden voor de teams VV en T&H, zoals de gebruikte middelen en de inzet van personeel en uren. Ook wordt er kort aandacht geschonken aan samenwerking tussen beide teams.

Hoofdstuk 2 gaat inhoudelijk in op de doelen welke gesteld zijn voor team VV en welke prestaties er geleverd zijn.

Hoofdstuk 3 gaat inhoudelijk in op de doelen welke gesteld zijn voor team T&H en welke prestaties er geleverd zijn.

In hoofdstuk 4 wordt verslag gedaan van overige werkzaamheden welke uitgevoerd zijn binnen de afdeling VHG en raakvlak hebben met de VTH taken.

In het laatste hoofdstuk (5) zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

1.1 Borging van middelen

Om tot uitvoeren te komen van de VTH taken wordt in het HUP-VUP begroot hoeveel financiële en personele middelen benodigd zijn. In het jaarverslag wordt enkel geëvalueerd hoeveel personele middelen daadwerkelijk benodigd waren voor de uitvoering.

1.1.1 Formatie van de teams

In 2022 was de beschikbare formatie van het team Vergunningen 10,35 fte. Op de 3 hoofdthema's en bijbehorende producten zijn de volgende uren ingezet:

Hoofdthema	Product	Gerealiseerd in 2022
Veiligheid	Waterkeringen → vergunningen en meldingen	5401
Voldoende water	Watergangen → vergunningen en meldingen	9406
	Grondwater → vergunningen en meldingen	423
Schoon water	Wabo adviezen milieu, meldingen Amvb's, RWZI's	2355

In 2022 was de beschikbare formatie van het team T&H 13,7 fte. 2 medewerkers zijn vertrokken en 1 medewerker met langdurig ziekteverzuim. De vacature ruimte is tijdelijk deels opgelost d.m.v. een uitzendkracht.

Op de 3 hoofdthema's en bijbehorende producten zijn de volgende uren ingezet:

Hoofdthema	Product	Gerealiseerd in 2022
Veiligheid	Waterkeringen → vergunningen en meldingen	1025
Voldoende water	Watergangen → vergunningen en meldingen	12393
	Grondwater → vergunningen en meldingen	2506
Schoon water	Agrarisch	314
	Industrie, RWZI's	3411

1.2 Samenwerking tussen VV en T&H

Project onvoorziene lozingen

Onvoorziene lozingen van stoffen (b.v. afvalwater) kunnen een grote negatieve impact hebben op de oppervlaktewaterkwaliteit of op de werking van een rwzi. Onvoorziene lozingen ontstaan vanuit een calamiteitsituatie, waarbij afstroom plaatsvindt naar oppervlaktewater en/of een RWZI. In ons beheersgebied zijn bedrijven gevestigd waar milieubelastende activiteiten plaatsvinden met daarbij risico's voor onvoorziene lozingen.

In 2022 zijn medewerkers van de teams VV en T&H een project gestart om deze onvoorziene lozingen inzichtelijk te maken en te classificeren. De aanpak is erop gericht om bij hogere risico's meer inspanningen te verlangen van bedrijven. Het resultaat is een hoog beschermingsniveau van watersystemen en rwzi's.

Dit heeft al geleid tot meer inspanning bij één bedrijf om onvoorziene lozingen te voorkomen. In 2023 wordt het project voortgezet. Onder andere om ook bij bedrijven, met een lagere milieu impact, deze bewustwording te realiseren.

Hoofdstuk 2. Vergunningen

Algemene regels
Overwegingen
Initiatiefnemer
Vooroverleg
Publiceren
Prioritering
Risicoanalyse
Waterwet
Keur
AmvB
Indieningsvereisten
Omgevingswet
Anonimiseren
Doorlooptijd
Aanvraagformulier
Advies
Voorschriften

2.1 Doelstellingen

In het Waterbeheerprogramma zijn strategische en operationele doelen vastgesteld met betrekking tot de drie hoofdthema's:

Waterveiligheid

- *Wij zorgen voor bescherming tegen hoog water*
 - o Behandelen vergunningaanvragen en meldingen volgens de dan geldende verordeningen en beleid (doorlopend).

Waterkwantiteit

- *Wij realiseren doelmatig waterbeheer dat optimaal de functies en het huidige gebruik ondersteunt.*
 - o Wij handhaven en verlenen vergunningen volgens vergunning- en handhavingsprogramma (doorlopend).

Waterkwaliteit

- *Wij zorgen voor een goede ecologische, fysische en chemische waterkwaliteit passend bij de functie van het water.*
 - o Uitvoeren vergunning- en handhavingsprogramma (doorlopend).

Met de instrumenten van vergunningverlening wordt een bijdrage geleverd aan de taken en doelen van het waterschap. De doelstellingen op het gebied van waterbeheer zijn opgenomen in het waterbeheerprogramma.

Deze doelen zijn:

- De primaire keringen voldoen aan de wettelijke norm
- Het watersysteem en de functies zijn in balans
- Het effluent voldoet aan de lozingseisen van de betreffende RWZI
- Alle wateren voldoen aan de daar geldende waterkwaliteitsdoelstellingen

Doelstellingen Team Vergunningen

- Minimaal 90% van de aanvragen voor vergunningen worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
- Minimaal 75% van de aanvragen voor vergunningen worden binnen 4 weken, servicenorm.
- Minimaal 90 % van de meldingen worden binnen 2 weken afgerond.
- Wabo milieu adviezen aan andere overheden worden binnen 4 weken afgerond.
- Klanttevredenheid scoort minimaal een 7.

2.2 Resultaten

2.2.1 Behaalde producten team Vergunningen

Omschrijving	2021	2022
Vergunningen Waterwet watergangen	357	253
Vergunningen Waterwet keringen	363	271
Meldingen Waterwet ex. grondwater	1025	1001
Vergunningen grondwateronttrekkingen	23	14
Vergunningen waterkwaliteit	3	2
Meldingen Grondwateronttrekkingen	458	436
Meldingen AMvB / waterkwaliteit	412	401
Adviezen Wabo - Ruimtelijke Ordening	140	110
Adviezen WABO - milieu	46	49
Adviezen Waterwet	7	2
Totaal dossiers	2798	2539

Omschrijving	Doelstelling	Werkelijk
% aantal vergunningen binnen de wettelijke termijn van 8 weken	90%	95%
% aantal vergunningen binnen 4 weken afgehandeld (servicedoelstelling)	75%	69%
% Adviesaanvragen andere overheden binnen 4 weken afgehandeld	90%	72%
Binnen gekomen meldingen binnen 2 weken afhandelen	90%	99%
klanttevredenheid	7	8
Gemiddelde doorlooptijd van watervergunningen	geen	23

2.3 Klanttevredenheid

De klanttevredenheidsscore bedraagt 8,6. Men is in zijn algemeenheid tevreden tot zeer tevreden over de medewerker, de afhandeling van het besluit en de informatie op onze website. De respons is met 1,2% laag. Met de komst van de Omgevingswet zal de klanttevredenheid opnieuw en anders worden gemeten om te weten te komen of de aanvrager via het digitale stelsel de aanvraag goed kan doen.



Hoofdstuk 3. Toezicht & Handhaving



3.1 Doelstellingen

In het Waterbeheerprogramma zijn strategische en operationele doelen vastgesteld met betrekking tot de drie hoofdthema's:

Waterveiligheid

- Afdeling VHG draagt mede zorg voor bescherming tegen hoog water
 - o Behandelen vergunningaanvragen en meldingen volgens de dan geldende verordeningen en beleid. En handhaven waar nodig (doorlopend).

Waterkwantiteit

- Afdeling VHG ondersteunt de realisatie van een doelmatig waterbeheer dat optimaal de functies en het huidige gebruik ondersteunt.
 - o Wij handhaven en verlenen vergunningen volgens vergunning- en handhavingsprogramma (doorlopend).

Waterkwaliteit

- Afdeling VHG levert een bijdrage voor een goede ecologische, fysische en chemische waterkwaliteit passend bij de functie van het water.
 - o Uitvoeren vergunning- en handhavingsprogramma (doorlopend).

Het waterbeheerprogramma zegt niet duidelijk iets over accenten of prioriteiten waar team T&H zich op moet richten. Hiervoor worden geen concrete operationele doelen gesteld. Uit bepaalde doelen kan team T&H wel input halen om tot een programma te komen en prioriteiten te stellen.

Deze doelen zijn:

- De primaire keringen voldoen aan de wettelijke norm
- Het watersysteem en de functies zijn in balans
- Het effluent voldoet aan de lozingseisen van de betreffende RWZI
- Alle wateren voldoen aan de daar geldende waterkwaliteitsdoelstellingen

Doelstellingen Team T&H

- Het toezichts- en handhavingswerk wordt uitgevoerd volgens de gestelde kwaliteitscriteria.
- Op basis van evaluatie, resultaten en ervaringen wordt het toezichtwerk tussentijds en jaarlijks bijgesteld.
- Bij alle 3 hoofdthema's wordt minimaal 90 % naleefgedrag bevorderd.
- Het naleefgedrag wordt bevorderd door het toepassen van verschillende vormen en methoden van toezichthouden en handhaven.

3.2 Waterveiligheid

3.2.1 Toezicht primaire, regionale en overige waterkeringen

Het toezicht op de waterkeringen is onder te verdelen in schouw, het reguliere toezicht op vergunningen Waterwet en meldingen Keur en toezicht op niet toegestane handelingen in, op of nabij de waterkering.

Resultaten schouw waterkeringen

Jaar	Totaal km gecontroleerde primaire waterkeringen	Totaal km gecontroleerde regionale waterkeringen	Totaal km gecontroleerde overige waterkeringen	Aantal aanschrijvingen voor herstel n.a.v. schouw keringen	Aantal daarvan overgedragen aan team Handhaving
2022	2 x 260	2 x 136	2 x 200	249	13

Verdeling naar aard overtredingen	2021	2022
Rijspoorschade	135	167
Overhangende beplanting	39	60
Opgroeiende loten	125	243
Lang gewas	114	67
Nieuwe aanplant	8	3
Gegraaf van honden	155	182
Beweiding	5	5

De schouw waterkering wordt uitgevoerd door de waterkering beheerders en overtreders wordt aangeschreven met een waarschuwingsbrief, verstuurd vanuit de afdeling Watersysteem en Dijken. Wanneer de overtreding niet wordt beëindigd, wordt de zaak overgedragen naar het team T&H.

Aantal vergunningen / meldingen	Aantal zaken gecontroleerd	Aantal niet volgens de voorschriften uitgevoerd	Handhavend opgetreden
210 / 147	190 (413 inspecties)	13	0

In de bovenstaande tabel wordt in de eerste kolom het aantal vergunningen en meldingen Keur weergegeven die overgedragen worden door team VV aan het team T&H. Niet al deze zaken worden gecontroleerd, want op basis van risicoanalyse en prioritering worden zaken met een laag risico niet gecontroleerd. Bijvoorbeeld een melding Keur (algemene regels) ten aanzien van een overige kering. Meer dan de helft van de zaken wordt wel gecontroleerd, met gemiddeld ruim 2 fysieke inspecties per controle.

Vergunningen voor werkzaamheden in de primaire kering worden allemaal gecontroleerd. Deze controle vindt hoofdzakelijk fysiek plaats. In geval dat de risico's voor de waterveiligheid minimaal zijn, wordt een vergunning enkel administratief gecontroleerd.

Bijzonderheden

In het najaar van 2022 hebben 2 toezichthouders veel tijd moeten spenderen aan de toezicht op een groot woningbouwproject. Dit project wordt uitgevoerd naast de primaire kering, in de beschermingszone A en B. In 2015 zijn er reeds woningen gebouwd in deze nieuwe woonwijk. In 2022 heeft de bouw van woningen in de beschermingszones van de kering vervolg gekregen. Hierbij is de projectontwikkelaar er vanuit gegaan dat deze werkzaamheden uitgevoerd konden worden op basis van de, in het verleden, verleende vergunning. Deze was echter verjaard en de toetsing is gedaan op ondertussen verouderde normen.

Hierdoor ontstonden er mogelijk risico's ten aanzien van de waterveiligheid. Deze risico's moesten alsnog in beeld worden gebracht door de projectontwikkelaar en getoetst worden door het waterschap. Hierbij spelen er veel zwaarwegende belangen voor alle partijen. De toezichthouders hebben intensief contact gehouden met betrokken partijen, o.a. om af te dwingen dat de risico's beperkt werden. Daarnaast heeft er frequent toezicht plaatsgevonden op de werkzaamheden die al uitgevoerd werden.

Conclusie

In 2022 is bij de schouw waterkeringen extra aandacht geschonken aan beplanting en opgroeiende loten met als gevolg een forse toename in het aantal constateringen.

Uit het toezicht op de vergunningen en meldingen voor waterkeringen blijkt dat de naleving goed is. De tekortkomingen of lichte overtredingen worden vaak opgelost nadat er mondeling gewaarschuwd is. Door een goed en intensief contact met uitvoerende partijen (zoals aannemers) worden veel problemen voorkomen voordat ze ontstaan.

3.3 Voldoende water

Het toezicht op de watersystemen is onder te verdelen in schouw (natte schouw en snoeischouw), het reguliere toezicht op vergunningen Waterwet en meldingen Keur, toezicht op niet toegestane handelingen in, op of nabij de watergangen en toezicht op grond- en oppervlaktewateronttrekkingen.

3.3.1 Natte schouw

De natte schouw (schouw op onderhoud van B-watergangen) in het najaar van 2022 is uitgevoerd met hulp van luchtfoto's, in plaats van satellietfoto's. Luchtfoto's worden genomen vanuit een vliegtuig. De verwerking van de foto en de wijze van digitaal schouwen van de sloten blijft echter onveranderd. Door met een vliegtuig foto's te maken, kunnen er scherpere foto's worden gemaakt en kan het moment van het nemen van de foto's beter bepaald worden.

Net als voorgaande jaren zijn de foto's m.b.v. softwarematig verwerkt. Een algoritme beoordeelt de onderhoudstoestand (wel of niet onderhouden) van de sloten. Voorafgaand aan de fysieke controle van de sloten, wordt er eerst nog een controle uitgevoerd op de door de software afgekeurde sloten. Dit noemen wij de 'beeldschermshow'. Tijdens deze controle worden sloten die onterecht zijn afgekeurd er uit gefilterd.

In totaal moesten er in het 'risicogebied' 13057 percelen gecontroleerd worden. 10416 percelen zijn digitaal geschouwd, waardoor er tijdens de fysieke schouw nog 2614 percelen fysiek gecontroleerd moesten worden. De fysieke controle wordt uitgevoerd door de peilbeheerders en de toezichthouders, soms gaat dit met behulp van een drone. De eigenaren van de percelen die dan nog overblijven krijgen een brief met verzoek tot schonen van de watergang. Uitkomst hiervan is dat in 2022 475 percelen die grenzen aan een B-watergang niet of onvoldoende zijn onderhouden en 425 perceleigenaren een brief hebben gekregen.

Daarmee is in tegenstelling tot eerdere jaren het versturen van brieven beperkt tot die gevallen die door onze medewerkers fysiek zijn geschouwd en niet goed zijn bevonden. Gevolg is dat er weinig klachten op de schouwtelefoon zijn ontvangen. Dit betekent dat er uiteindelijk een naleving is geconstateerd van 96 %, hetzelfde als vorig jaar. De luchtfoto's gaven van 80 % al een goed beeld dat er onderhoud gedaan was. Nadat de fysieke controle had plaatsgevonden, bleek dat nog eens 16 % van de watergangen was schoongemaakt.

Alleen de laatste 4 procent krijgt een brief met verzoek tot schouw. Via de 'schouwtelefoon' wordt dit percentage nog verlaagd met ongeveer één procent. Waardoor er nog op ruim 370 percelen een hercontrole moet plaatsvinden. Voor de percelen die daarna nog overblijven, ontvangt de perceeleigenaar een handhavingsbrief.

Samenwerking tussen loonbedrijven en WDO Delta

In 2022 is er geïnvesteerd in samenwerking met loonbedrijven die veel onderhoud aan sloten uitvoeren voor hun klanten. Door afspraken te maken met deze loonbedrijven over het onderhoud van sloten van hun klanten, hoeven wij deze sloten niet mee te nemen tijdens de schouw. De schouw wordt daardoor efficiënter uitgevoerd. Het loonbedrijf ervaart minder druk tijdens het uitvoeren van het onderhoud, doordat de klanten niet meer worden aangeschreven door ons. Deze op vertrouwen gebaseerde samenwerking levert dus een ieder winst op, op verschillende vlakken.

Conclusie:

Meerdere jaren achter elkaar sprake van hoog naleefgedrag (rond de 95%) na het uitvoeren van de digitale schouw. Dit met weinig klachten tot gevolg. Perceeleigenaren weten het belang van waterafvoer en het schoon houden van sloten. Dit geldt ook voor andere overheden en grote organisaties die sloten in beheer hebben. Met deze partijen wordt goed contact onderhouden over gemaakte afspraken. De samenwerking met loonbedrijven levert winst op voor alle betrokken partijen.

3.3.2 Snoeischouw

In het najaar wordt de snoeischouw uitgevoerd door medewerkers van Beheer & Onderhoud Watersystemen. Perceeleigenaren die bomen, struiken of andere beplanting langs de watergang niet hebben gesnoeid, kregen een waarschuwingsbrief verstuurd vanuit Beheer & Onderhoud Watersystemen. De situaties die na hercontrole nog niet voldoen, worden overgedragen naar team T&H. Drie toezichthouders handelen de overgebleven situaties af, passend bij de handhavingsstrategie. In een enkel geval wordt bestuursdwang toegepast.

Jaar	Aantal tekortkomingen	Overtredingen na herschouw	Aantal keer bestuursdwang
2022	803	Nog niet bekend (*)	1 (**)
2021	868	390	0

(*) Dit aantal wordt pas bekend na de herschouw in 2023

(**) Bestuursdwang toegepast in 2022 n.a.v. een constatering tijdens de snoeischouw 2020/2021

3.3.3 Keur watersystemen

Team T&H voert toezicht uit op de voorschriften uit verleende vergunningen of op de algemene voorschriften voor ingediende meldingen op grond van de Keur en gerelateerd aan ons watersysteem.

Aantal vergunningen / meldingen	Aantal gecontroleerd	Aantal niet volgens voorschrift uitgevoerd	Handhavend opgetreden
295 / 396	254 (491 insp.)	22	3

Tekortkomingen die worden geconstateerd hebben veelal te maken met het niet voldoen aan algemene regels uit de Keur of voorschriften uit een vergunning. De tekortkomingen kunnen vaak opgelost worden via gemaakte afspraken en mondelinge waarschuwingen.

Er zijn ook schriftelijke waarschuwingen gegeven. In deze gevallen gaat het vaak om handelingen of objecten in de beschermingszone van een watergang, het dempen of verleggen van een watergang of het plaatsen van een te krappe of te lange duiker in een watergang.

In slechts 3 gevallen heeft een situatie geleid tot bestuursrechtelijke handhaving, dus het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang. Deze middelen worden toegepast als een overtreder een ernstige overtreding heeft begaan of de overtreding niet heeft beëindigd na meermaals mondeling en schriftelijk waarschuwen.

Slootdempingen

In 2022 is een lichte toename te zien van het aantal slootdempingen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd of een melding wordt ingediend. Daarnaast worden er ook meer slootdempingen geconstateerd die niet bij ons bekend zijn. Deze toename wordt mogelijk veroorzaakt doordat er strengere voorschriften gaan komen voor het toepassen van mest of gewasbeschermingsmiddelen langs oppervlaktewater (zogenaamde bufferstroken). Dit vergde extra inzet van de toezichthouders, met name in geval van legalisatie.

In 2022 is op initiatief van team T&H de beleidsregel ten aanzien van het dempen van sloten opnieuw beoordeeld. Reden hiervoor is de verwachting dat er meer sloten gedempt gaan worden, waarbij er niet of onvoldoende compensatie van sloten plaatsvindt. De beleidsregel zal daarom in 2023 aangepast worden.

Conclusie

De naleving van algemene regels of vergunningvoorschriften ten aanzien van het watersysteem (Keur) is goed. Wel zien we een toename in slootdempingen vanwege veranderende wetgeving, waaronder ook 'illegale' slootdempingen.

3.3.4 Grondwateronttrekkingen

In de Keur zijn algemene regels gesteld aan het gebruik of onttrekken van grondwater. Uitgangspunt van de Waterwet en de Keur is dat verantwoord omgegaan moet worden met grondwater. Vooral in stedelijk gebied krijgt het toezicht prioriteit vanwege de kans op schade aan de omgeving (zetting van objecten).

Grondwater wordt onttrokken om de volgende redenen:

- Bouwputbemaling
- Beregening gewassen
- Bodemsanering
- Noodvoorziening bluswater

Resultaat controle grondwateronttrekkingen

Aantal vergunningen / meldingen	Aantal gecontroleerd	Aantal niet volgens voorschrift uitgevoerd	Handhavend opgetreden
8 / 462	165 (251 insp.)	3	1

Het aantal melding voor grondwateronttrekkingen is in 2022 hoger dan het jaar ervoor. Oorzaak is het neerslagtekort in de zomerperiode, waardoor er meer meldingen binnen zijn gekomen voor grondwateronttrekking ten behoeve van het beregenen van gewassen.

3.3.5 Neerslagtekort (droogte)

Ook in 2022 hadden we te maken met een lange periode van neerslagtekort. Het waterschap kon het beheersgebied lang voorzien van voldoende water, door water in te laten en op te pompen. Op enig moment lukte dit in bepaalde peilgebieden niet meer of onvoldoende, waardoor er een onttrekkingsverbod voor oppervlaktewater afgekondigd moest worden. In aanloop hier naar toe en tijdens het verbod heeft inzet van team T&H plaatsgevonden. Voorafgaand aan het verbod wordt ingezet op een eerlijke en gelijke verdeling van water. Dit alles in nauwe samenwerking en afstemming met de peilbeheerders. Tijdens het verbod is het toezicht gericht op de naleving van het

verbod, waarbij er sprake was van veel begrip vanuit de agrarische sector. In een incidenteel geval werd er geen gehoor gegeven aan het verbod.

Conclusie

De samenwerking met peilbeheer tijdens de droogte verliep goed. De naleving van de onttrekkingsverboden was goed, inzet van handhaving is minimaal nodig gebleken. Het toezicht op onttrekkingsverboden heeft hoge prioriteit, daardoor konden reguliere werkzaamheden minder uitgevoerd worden.

3.4 Schoon water

Het toezicht op 'Schoon water' (waterkwaliteit) is onder te verdelen in de controles op lozingen van afvalwater, afkomstig van de verschillende type bedrijven zoals:

- Industrie
- Rioolwaterzuiveringen
- Agrarische bedrijven (o.a. veehouderijen, loonbedrijven, bloembollentelers)

De controles zijn gericht op lozingen van afvalwater direct op het oppervlaktewater of op het riool (via een RWZI op het oppervlaktewater. Het afvalwater kan verschillende stoffen bevatten die een negatief effect hebben op de waterkwaliteit. Stoffen zoals; zuurstofbindende stoffen, nutriënten, zware metalen en zeer zorgwekkende stoffen.

3.4.1 Industrie

Directe lozingen

Bedrijven die direct lozen op het oppervlaktewater of op een zuiveringstechnisch werk in beheer van het waterschap (de zogenaamde directe lozers) worden periodiek bezocht. Het toezicht bestaat over het algemeen uit bedrijfsbezoeken, waarbij de activiteiten op het bedrijf gecontroleerd worden aan de hand van een Waterwetvergunning of algemene milieuvoorschriften. Het waterschap is het bevoegd gezag voor directe lozingen. Onderdeel van een controle kan bemonstering van het afvalwater zijn.

De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2022 zijn opgenomen in tabellen in paragraaf 3.5.

Indirecte lozingen

Inrichtingen die lozen op de riolering (de zogenaamde indirecte lozers) worden tevens periodiek bezocht. Hierbij worden bedrijven gecontroleerd aan de hand van een omgevingsvergunning of algemene milieuvoorschriften. De provincie of gemeente is het bevoegd gezag voor indirecte lozingen. Hierbij heeft het waterschap een adviserende en toezichthoudende taak. Deze bevoegdheden houdt het waterschap omdat deze bedrijven indirect op de rioolwaterzuiveringen lozen en mogelijk nadelige gevolgen op het zuiveringsproces en het ontvangende oppervlaktewater kunnen hebben. Ook kan een lozing op oppervlaktewater plaatsvinden via een gemeentelijk hemelwaterriool, om vervolgens de waterkwaliteit negatief te beïnvloeden.

De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2022 zijn opgenomen in tabellen in paragraaf 3.5

RWZI's

WDOOD heeft 11 rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) die lozen op eigen oppervlaktewater en 5 op Rijkswater. Het toezicht op deze lozingen vindt deels plaats door toezichthouders van andere waterschappen en Rijkswaterstraat namens ons waterschap.

Dit zogenaamde onderling toezicht op RWZI's heeft in 2022 niet plaatsgevonden. Oorzaak hiervoor is de nasleep van de coronajaren, toen het toezicht nauwelijks uitgevoerd kon worden. Mede daardoor en de verandering in de personele bezetting binnen de werkgroep, is het toezicht in 2022 niet op gang gekomen. In 2023 wordt het onderling toezicht op RWZI's wel weer uitgevoerd.

We hebben wel zelf toezicht gehouden op onze eigen RWZI's, via reguliere controles of naar aanleiding van een incident op een RWZI. In totaal zijn er 9 controles uitgevoerd op 6 verschillende RWZI's. Er is 1 ambtelijke waarschuwing gegeven vanwege het niet tijdig aanleveren van informatie over zomerstreefwaarden. Ook zijn er mondelinge waarschuwingen gegeven voor tekortkomingen bij de monsternamen van afvalwater.

Daarnaast maakte afdeling Waterketen in 2022 28 keer melding bij team T&H van incidenten, ongewone voorvallen of storingsen op de RWZI's. Voorbeelden van meldingen zijn; slibuitspoeling, verhoogde gehalten in het effluent (geloosde water) of afwijkingen in de bemonstering. Waterketen voldoet door het doen van deze meldingen aan hun wettelijke verplichting. De meldingen leiden in de meeste gevallen tot controles of nader onderzoek op de RWZI door team T&H.

BRZO

BRZO-bedrijven moeten aan strenge eisen voldoen. Er is een landelijk BRZO-team van de waterbeheerders (Rijkswaterstaat en waterschappen) opgericht. Waterschap Hunze en Aa's en Vallei en Veluwe voeren voor ons waterschap de BRZO-inspecties uit, omdat zij deze gekwalificeerde inspecteurs in dienst hebben. Het integrale inspectieteam kijkt naar onderwerpen die met veiligheid, arbeidsomstandigheden en/of milieu te maken hebben. Het team beoordeelt steekproefsgewijs en verdeelt de onderwerpen waarnaar gekeken wordt over een periode van vijf jaar. In deze periode komen alle onderdelen aan bod.

Binnen het beheersgebied van WDOD liggen 6 BRZO-bedrijven. Er wordt geparticipeerd met de BRZO-inspecties door de Omgevingsdiensten Groningen (gebied provincie Drenthe) en Nijmegen (gebied provincie Overijssel). De omgevingsdiensten coördineren de planning en de uitvoering. In 2022 zijn geen BRZO-inspecties uitgevoerd. Volgens planning waren er dit jaar geen inspecties nodig.

Project jachthavens

In 2022 stond het project Jachthavens op de kalender. In totaal zitten er rond de 40 jachthavens in het werkgebied van WDOD. Doel van het project is het verkrijgen van inzicht in de diversiteit van emissie routes van afvalwater in de jachthavens en het al of niet voldoen van deze emissie routes aan de geldende wetgeving.

Er zijn 8 jachthavens gecontroleerd, waarbij de naleving op orde was. De bedrijven zijn zich bewust van de risico's die er zijn binnen hun bedrijf ten aanzien van het oppervlaktewater. Bij één bedrijf was er sprake van een lichte tekortkoming, hier was sprake van onvoldoende onderhoud aan een olieafscheider van de wasplaats.

Een bekend risico bij de pleziervaart is het aftanken van brandstof. Dit wordt steeds vaker gedaan met jerrycans, vanwege de prijs, dan via de daarvoor bestemde tankinstallaties. Het aftanken met jerrycans zorgt eerder voor het morsen van brandstof.

Ook kwam het signaal naar voren dat verontreiniging van het oppervlaktewater met brandstof of olie veroorzaakt wordt door (onwetende) huurders van vaartuigen. De verhuurders zijn zich hiervan bewust en er worden al maatregelen genomen ter verbetering.

3.4.2 Agrarisch

Een grote groep bedrijven waar controles uitgevoerd worden zijn de agrarische bedrijven. Tijdens deze controles worden belangrijke voorschriften die in verband staan met de waterkwaliteit gecontroleerd. Bijvoorbeeld voorschriften die te maken hebben met de opslag van agrarische bedrijfsstoffen, zoals veevoer, vaste mest en bijproducten en het lozen van verschillende soorten bedrijfsafvalwater. Daarmee wordt onder andere voorkomen dat overmatige erfafspoeling plaats

vindt op het oppervlaktewater. De toezichthouder maakt bij een controle gebruik van een digitale checklist om de controlepunten vast te leggen. Hierdoor kunnen de controleresultaten beter worden geanalyseerd. De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2022 zijn opgenomen in paragraaf 3.5..

Gewasbeschermingsmiddelen

Het toezicht op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de lozing hiervan vindt op verschillende manieren plaats. Hieronder worden deze manieren weergegeven en welke resultaten dit in 2022 heeft opgeleverd. Doel van dit controle onderwerp is de waterkwaliteit beschermen en verbeteren door emissies van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen of verminderen.

Wasplaatsen van loonbedrijven, akkerbouwers en werktuigenverenigingen

In 2022 zijn er wederom controles uitgevoerd gericht op de wasplaatsen en het lozen van gewasbeschermingsmiddelen. De controles werden uitgevoerd en afgehandeld volgens de beleidslijn die samen met de noordoostelijke waterschappen is opgesteld. Deze 6 controles hebben geleid tot 2 boeterapporten die opgemaakt zijn door WDOD. Dit jaar hebben wij de controles zelfstandig uitgevoerd, dus niet samen met de Omgevingsdiensten. De resultaten zijn verwerkt in paragraaf 3.5.

Bloembollentelers

Bij de meeste bedrijven die bloembollen telen en spoelen is de naleving op orde, er wordt voldoende invulling gegeven aan de milieuvoorschriften gerelateerd aan afvalwaterlozingen. De afgelopen jaren zijn alle bedrijven intensief bezocht, gecontroleerd en geadviseerd. Dit heeft geresulteerd in verbeteringen op het gebied van het lozen van afvalwater binnen de bedrijven.

In 2022 zijn bij een drietal bedrijven nog tekortkomingen geconstateerd. In alle drie gevallen gaat het dan om misstanden ten aanzien van het lozen van spoelwater op oppervlaktewater. Bij één bedrijf heeft dit geleid tot het innen van een in 2021 opgelegde dwangsom.

Heterdaadcontroles veldspuiten

Tijdens het seizoen dat gewassen bespoten worden, controleren wij bespuitingen die uitgevoerd worden op de landbouwpercelen. Samen met de noordelijke waterschappen en de NVWA (Nederlandse voedsel en warenautoriteit) wordt ieder jaar het aantal heterdaadcontroles afgesproken in een gezamenlijk toezichtplan.

In 2022 hebben we 8 heterdaadcontroles uitgevoerd. Dit toezicht heeft geleid tot 2 mondelinge waarschuwingen en 1 waarschuwingsbrief. De waarschuwingen werden gegeven vanwege het spuiten of willen beginnen met spuiten van gewassen bij een te hoge windsnelheid. Er is 1 boeterapport opgemaakt voor een overtreding aangaande een spuitmachine welke niet voldeed aan de voorschriften en de bespuiting vond plaats langs de watergang en het talud.

'Gele percelen' en teeltvrije zones

In 2022 is er wederom gericht gecontroleerd op:

- 'Gele percelen', dit zijn percelen met gras of vanggewas welke bespoten zijn met glyfosaat.
- Teeltvrije zones; dit is strook grond langs een watergang waar geen gewas geteeld mag worden. En ook niet bemest of bespoten mag worden.

Gele percelen: 187 controles – Er zijn 18 tekortkomingen geconstateerd en 11 waarschuwingsbrieven verstuurd.

Teeltvrije zone: 103 controles – 8 tekortkomingen geconstateerd en 8 waarschuwingsbrieven verstuurd.

Er 1 boeterapport opgemaakt voor het bespuiten van sloottaluds over te ruime afstand. Dit komt terug in paragraaf 3.5.

Conclusie

Controles in het kader van de waterkwaliteit blijven enorm van belang, gezien de doelen uit de Kader Richtlijn Water welke in 2027 behaald moeten worden. Uit de controleresultaten en ervaringen die opgedaan zijn, blijkt dat aandacht richting alle type bedrijven of activiteiten nodig blijft. De naleving is op een redelijk niveau, maar een individuele lozing van afvalwater of emissie kan al een forse impact hebben op de lokale waterkwaliteit. Het leveren van voldoende inspanning op het voorkomen en bestrijden van lozingen en emissies blijft daarom onverminderd van belang.

3.5 Resultaten Toezicht & Handhaving

3.5.1 Controles en inspecties

In de onderstaande tabel worden het aantal gecontroleerde bedrijven, vergunningen, meldingen of locaties weergegeven. Omdat een controle soms bestaat uit meerdere inspecties (controlebezoeken), worden in sommige gevallen ook het aantal inspecties benoemd. Dit om te laten zien dat een controle soms meer werk en tijd vergt.

Taakveld	Gepland in 2022	Uitgevoerd in 2022	Uitgevoerd in 2021
Industrie	96	98	91
Agrarisch (*)	360	135	328
Bollenspoelers	40	52	78
Project wasplaatsen bij loonbedrijven	10	6	9
Keur watersysteem vergunningen en meldingen	104	254 (491 inspecties)	275
Keur keringen vergunningen	140	190 (413 inspecties)	129
Bronneringen/grondwateronttrekkingen	150	165 (251 inspecties)	176
RWZI 's	15	0	18
Glastuinbouw	10	6	9
Controle bespuitingen vanggewas / grasland	200	187	305
Controle teeltvrije zone	100	103	130
Totaal aantal inspecties	1325	1196 (1742 insp.)	1548

(*) agrarische bedrijfscontroles en loonbedrijven

3.5.2 Bestuurlijke sancties per taakveld en naleefgedrag

Taakveld	Waarschuwing -brieven	Voornemen bestuurlijke maatregel	Oplegging bestuurlijke maatregel	Effectuering bestuurlijke maatregelen	Naleefgedrag
Industrie	3	1	1		95 %
Agrarisch (*)	9			1	94 %
bronneringen/grondwater	2	1	1		98 %
RWZI 's (intern) fysieke controles					
RWZI 's (intern) effluent metingen					
Keur waterkeringen	3				98 %
Keur watergangen	15	3	3		92 %
Schouw watergang	425				96 %
Schouw snoeien	803				
Schouw waterkering	249				

(*) incl. bollenspoelers en loonwerkers

De doelstelling is een naleefgedrag van minimaal 90 % te halen.

Bij het uitvoeren van toezicht op de verschillende taakvelden wordt ook veel (+/- 100 x per jaar) gebruik gemaakt van het middel 'mondelinge waarschuwing'. Kleine tekortkomingen of lichte overtredingen worden opgelost of hersteld via een mondelinge waarschuwing en gemaakte afspraken. Soms wordt dit richting de overtreder bevestigd via een brief of e-mail. In het berekenen van het naleefgedrag worden mondelinge waarschuwingen niet meegenomen, omdat er nog niet sprake is van handhaving.

De effectuering van een bestuurlijke maatregel werd eenmaal uitgevoerd door de opgelegde dwangsom (25.000,-) te innen. Hier lag een overtreding (lozing van afvalwater) van een bedrijf dat bollen spoelt aan ten grondslag.

3.5.3 Strafrechtelijke sancties per taakveld

Er zijn in 2022 door het waterschap geen strafrechtelijke sancties opgelegd voor overtredingen op de genoemde taakvelden in de vorige paragraaf. Wel is er, mede op basis van ons advies, strafrechtelijk opgetreden door de Omgevingsdienst IJsselland tegen een bedrijf, vanwege het lozen in strijd met de omgevingsvergunning.

Conclusie

De doelstellingen ten aanzien van de naleving worden gehaald. De ervaring leert ook dat veel tekortkomingen en lichte overtredingen worden opgelost zonder daarvoor de handhavinginstrumenten in te zetten. Hiermee wordt goed invulling gegeven aan ons principe; "Soepel waar het kan en een passende interventie waar nodig."

3.6 Overige onderdelen Toezicht & Handhaving

3.6.1 Calamiteiten en meldingen

Het afhandelen van calamiteiten en meldingen / klantvragen heeft voor het team T&H de hoogste prioriteit. Daarom neemt men deze zo snel als mogelijk in behandeling. Buiten kantooruren is dit een taak voor de wachtdienst waterkwaliteit. De aard van de calamiteiten en meldingen varieert van lekkende persleidingen tot afvalwaterlozingen, van mest in de watergang tot voertuigen te water, van een doodgespoten sloottalud tot olieverontreiniging, van riool overstort tot schouw, van gezonken schepen tot grote industrie branden.

In 2022 zijn er 298 meldingen ontvangen en geregistreerd onder de categorie 'handhaver' binnen het registratiesysteem.

Soort melding	Aantal	Opmerking
verontreiniging oppervlaktewater	116	43 x olie op het water – 44 x overig – 10 x voertuig te water – 9 x brand
overig	136	Een variatie aan meldingen, veel pagermeldingen en terugbelverzoeken
sloten en watergangen	26	
dood dier	5	Meldingen worden minder sinds dit is overgedragen aan waterbeheer
RWZI – rioolgemaal	7	
dijken	2	
wateroverlast/-tekort	6	
totaal	298	

3.6.2 Samenwerkingsprojecten Waterplan

Het Waterplan is een samenwerking tussen de verschillende partners met als doel de natuur, de veiligheid en de leefbaarheid op en rondom het water te beschermen. Daarnaast ook de naleving van wet- en regelgeving te bevorderen door intensief samen te werken. Iedere partner heeft eigen wetten en regels, deze worden allemaal meegenomen tijdens de controles. Zodoende wordt ieders belang behartigd en wordt er efficiënter en integraal toezicht gehouden.

Participerende partners zijn: Politie IJsselland, provincie Overijssel, gemeenten Steenwijkerland/Zwartewaterland/Zwolle, Hengelsportvereniging Noord Oost Nederland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat en WDODelta

Gebieden met een Waterplan:

- Kop van Overijssel
- Zwarte Water en Vecht

Gebied Weerribben, Wieden

In het seizoen 2022 zijn door alle medewerkers aan dit project diverse overtredingen geconstateerd. Dit waren overtredingen op het gebied van te snel varen, vaarbewijs, sportvisserij, brandjes, brugspringen, Keurzaken en Waterwet. Daarnaast werd inzet gepleegd op andere thema's zoals: verdwaalde of vermiste watertoeristen, begeleiding waterevenementen en hulp bij in nood geraakte schepen.

Bijzondere inzet tijdens het seizoen van 2022 was op het Zwartemeer, waarbij de assistentie werd gevraagd van de waterschapsboot bij het zoeken en bergen van onderdelen van een neergestort instructievliegtuig. Bij deze crash zijn helaas 2 slachtoffers gevallen.

Resultaten toezichthouders waterschap:

	Aantal
Controles tijdens varend toezicht	423
Waarschuwingen	184
Proces-verbaal (boete)	73
Visserij controles	54
Vissen met lood vervangend materiaal	15

In het seizoen 2022 waren de meeste overtredingen snelheid (54x), leeftijd en vaarbewijs (12x). Voor het niet kunnen tonen visvergunning is 4 keer een waarschuwing aan een sportvisser gegeven. Voor het niet kunnen tonen van een geldig persoonsbewijs of ID-kaart zijn 23 waarschuwingen gegeven.

Daarnaast zijn nog 12 constatering gedaan van lozingen, waarvan driemaal de veroorzaker bekend is geworden. En zijn er 14 controles op Keurzaken uitgevoerd. Er zijn 4 controles op jachthavens uitgevoerd. Deze controles zijn gericht op de werking en de aanwezigheid van vuilwater innamepunten en vloeistofdichte afspruitplaatsen met opvang voor het afvalwater. De Keur overtredingen en lozingen zijn afgedaan met een waarschuwing. Een drietal geconstateerde olielozingen bleek een ongeluk te zijn. De veroorzakers hebben een gespecialiseerd bedrijf ingeschakeld en de kosten van het opruimen betaald. Bij 6 lozingen bleek het te gaan om bilgewater afkomstig van pleziervaartuigen. Dit is tijdens de doorvaart in ons gebied geloosd. De veroorzakers konden niet worden achterhaald.

Zwarte Water en Vecht (incl. binnenstad Zwolle)

Dit samenwerkingsproject is kleiner in omvang en er wordt minder intensief gecontroleerd dan in de Kop van Overijssel. De controles zijn uitgevoerd in de periode april tot en met september 2022. Hiervoor zijn 9 weekenden ingeroosterd. Het ene weekend wordt er op zaterdag gecontroleerd en het andere weekend op zondag. In totaal zijn er een kleine 350 controles uitgevoerd, met 160 waarschuwingen en 48 proces verbaal als resultaat.

De toezichthouders van WDODelta zijn meerdere dagen ingeroosterd voor vaartoezicht, dus uitgevoerd vanaf het water. Zij hebben hoofdzakelijk op de Vecht en in de binnenstad van Zwolle controles uitgevoerd. Bij toezicht op de Vecht vindt ook samenwerking plaats met waterschap Vechtstromen, aangezien de Vecht vanaf Ommen in beheer is bij Vechtstromen.

Overtredingen die voornamelijk werden geconstateerd zijn snel varen en vissen zonder vispas. Ook de toezichthouders van WDO Delta hebben voor deze overtredingen handhavend opgetreden.

3.6.3 Voorlichting

Agrarisch

Vanaf 2022 is de Agrarische nieuwsbrief digitaal geworden. Dus ontvangen de agrariërs die zich hiervoor hebben aangemeld de nieuwsbrief via de e-mail, in plaats van via de post. Hierdoor is het bereik van de nieuwsbrief voorlopig wel lager, want niet alle agrariërs hebben zich aangemeld voor de digitale nieuwsbrief. Op verschillende manieren wordt geprobeerd om de nieuwsbrief onder de aandacht te brengen, zodat er meer agrariërs de nieuwsbrief gaan lezen.

In 2022 hebben we in mei en oktober een nieuwsbrief uitgebracht.

Waterveiligheid

In 2022 zijn er 2 voorlichtingsbijeenkomsten plaatsgevonden op gebied van de waterveiligheid. Aanleiding voor deze bijeenkomsten was het onder de aandacht brengen van het belang van waterveiligheid bij grote aannemers. Het initiatief hiervoor is genomen door medewerkers van T&H samen met de aannemers.

De betreffende aannemers voeren veel werkzaamheden uit op en rondom de waterkering. Met name de gestuurde boringen leveren veel risico op voor de waterveiligheid, als deze niet juist worden uitgevoerd. Tijdens de bijeenkomsten is er voorlichting gegeven over de vergunningsvoorschriften, de achtergrond ervan en het belang van de naleving van de voorschriften. De bijeenkomsten hebben gezorgd voor meer kennis bij de aannemers, meer wederzijds begrip en een verbeterd netwerk. Onze toezichthouder worden nu eerder benaderd voorafgaand aan of tijdens de uitvoer van de werkzaamheden, hierdoor worden tekortkomingen eerder voorkomen of opgelost. Dit zorgt weer voor een hogere naleving en komt ten goede van de waterveiligheid.

Hoofdstuk 4. Overige activiteiten gerelateerd aan VTH

4.1 Project onderhoudsstroken in beheer bij agrariërs

Het waterschap heeft onderhoudsstroken en biedt agrariërs de mogelijkheid om onderhoudsstroken in gebruik te nemen. Het gebruik van deze grond wordt dan middels een overeenkomst vastgelegd. Aan dit gebruik zitten een aantal voorwaarden verbonden, onder andere ten aanzien van het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Dit wordt niet toegestaan.

Het waterschap heeft in een groot deel van het beheersgebied agrariërs aangeschreven die land langs een watergang hebben liggen. In deze brief wordt ze het gebruik van de onderhoudsstrook aangeboden. Er zijn 634 brieven verstuurd, met een gemiddelde respons van bijna 42%. Er zijn 272 overeenkomsten afgesloten, waardoor er nu bijna 56 kilometer aan onderhoudsstrook in gebruik is bij de agrariër.

Er heeft controle plaatsgevonden op het naleven van de voorwaarden uit de gebruiksovereenkomst. Deze controles werden uitgevoerd door stagiaires. Uit deze controles zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

4.2 Heffingen

Voor lozingen op de riolering wordt een zuiveringsheffing opgelegd. Deze heffing draagt bij aan de bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan één van de taken van het waterschap, namelijk het zuiveren van afvalwater.

In 2022 hebben de heffingstechnologen 132 meet- of tabelbedrijven bezocht om te controleren of het bedrijf wordt aangeslagen met de juiste zuiveringsheffing.

Daarnaast zijn de volgende resultaten behaalt of bijzonderheden te benoemen:

- Er is een bedrijf ontdekt die nu 800 vervuilingseenheden (VE) gaat betalen voor het lozen van afvalwater, in plaats van 180 VE.
- Na een meetonderzoek, uitgevoerd door het waterschap zelf, is bij een bedrijf geconstateerd dat er meer geloosd werd. De oorzaak was een uitbreiding van de werkzaamheden van het bedrijf. Voorheen bedroeg de zuiveringsheffing 300 VE, uit de meetresultaten blijkt de heffing nu op 1.500 VE uit te komen. Dit meetproject is nog niet afgerond, omdat er een verkeerde aansluiting op de riolering blijkt te zijn.
- Een bedrijf heeft op verzoek van ons permanente meet-en bemonsteringsapparatuur geplaatst in verband met toename vervuiling. Hierdoor zal beter in beeld worden gebracht hoeveel afvalwater er daadwerkelijk geloosd wordt.
- Een bedrijf heeft op verzoek van ons permanente meet- en bemonsteringsapparatuur geplaatst voor (on)bepaalde tijd. Aanleiding hiervoor was monitoring van de onderzoeksgegevens van afvalwater, welke door het bedrijf zelf werd aangeleverd.

4.3 Casemanagers

Om meer onderscheid te maken tussen het strategisch, tactisch en operationeel beleid en de wens om meer invloed te hebben op concrete ruimtelijke projecten is in 2022 de groep casemanagers toegevoegd aan de afdeling VHG. De casemanagers zijn het aanspreekpunt als het gaat om deze ruimtelijke projecten voor andere overheden. Zij zijn de spil tussen de afdelingen S&B, O&A, BWSD, VGH, JZ en BWK voor projecten waar we als adviseur en als bevoegd gezag optreden, maar waar we als waterschap niet zelf actief in deelnemen met eigen grote opgaven of budgetten.

Doordat de casemanagers vroegtijdig betrokken worden bij ruimtelijke projecten, worden de belangen van het waterschap ('water en bodem sturend') beter vertegenwoordigd. Daarnaast kan er vooraf beter getoetst worden of de projecten volgens de kaders en voorschriften van het waterschap uitgevoerd gaan worden. Hierdoor ontstaat er winst in de latere fase van vergunningverlening en toezicht & handhaving. De rapportage van de resultaten vindt via een andere lijn plaats.



Hoofdstuk 5. Conclusies en aanbevelingen

De conclusies en aanbevelingen zijn input voor het zo nodig bijsturen van het uitvoeringsprogramma.

Doelstellingen Vergunningen

- De doelstelling om 75 % van de vergunningen binnen 4 weken verstrekken werd niet gehaald. Resultaat was 69 %.
Het niet behalen van de norm kan worden verklaard door onder andere het vertrek van een zeer ervaren vergunningverlener, het hoge aantal in behandeling genomen dossiers en een toenemende complexiteit van meervoudige aanvragen.
- De doelstelling om de adviezen aan andere overheden binnen 4 weken te verstrekken werd in 72 % van de gevallen behaald. Het doel van 90 % is niet gehaald. Dit resultaat is verbeterd ten opzicht van 2021.
De druk op de vergunningverleners waterkwaliteit blijft onverminderd hoog door complexiteit van de adviezen en een relatief grote opname van ikb uren. Na overleg met de Omgevingsdienst bleek het geen enkel probleem te zijn.

De overige doelstellingen v.w.b. doorlooptijden en klanttevredenheid zijn gehaald.

Doelstellingen Handhaving

- De meeste geplande controles zijn gehaald.
- Het naleefgedrag is op alle onderdelen meer dan 90%. Dit wordt mede behaald door de werkwijze en het toepassen van de juiste interventie.
- Bij agrarische bedrijven blijft het toezicht op bedrijven achter. Oorzaak hiervoor is hoofdzakelijk het vertrek van 2 medewerkers en inhuur van een geschikte toezichthouder bleek niet beschikbaar. We hebben dit jaar opnieuw themagericht agrarisch toezicht ('gele percelen' en teeltvrije zone) uitgevoerd, het effect hiervan is merkbaar in een verbeterde naleving.
- De najaarsshow werd anders maar efficiënter ingericht, met als resultaat weinig klachten en hetzelfde, goede naleefgedrag als voorgaande jaren. Nieuwe vormen van samenwerking lonen.
- Inzetten op interne en externe samenwerking heeft de vruchten afgeworpen, doordat er betere afstemming is en werkzaamheden soepeler en efficiënter verlopen.

Conclusies

De teams Vergunningen en Handhaving hebben in 2022 de meeste doelstellingen gehaald. Ondanks een lichte onderbezetting op het personeel, zijn de meeste taken voldoende uitgevoerd.

De dagelijkse reguliere werkzaamheden, waaronder calamiteiten, meldingen / klantvragen en verstrekken van en controle op vergunningen zijn correct uitgevoerd. De inzet van uren voor het neerslagtekort (droogte) heeft hier minimaal invloed op gehad.

Nader onderzoeken en uitwerken

- De klanttevredenheidsenquête die bij elke vergunningverlening wordt aangereikt geeft weinig respons (5%). Wanneer de nieuwe Omgevingswet ingaat dan andere manieren inzetten om een hogere respons te gaan halen.
- De effecten van de bufferstroken op landbouwpercelen zijn nog onvoldoende duidelijk. Een waarschijnlijk effect is dat er meer sloten gedempt gaan worden. Dit heeft in 2022 al meer tijd gevegd van de teams VV en T&H. In 2023 zal dit toenemen en daarom is het van belang om de effecten tijdig in beeld te krijgen.
- Het toezicht op het lozen of emissies van stoffen (o.a. zeer zorgwekkende stoffen en gewasbeschermingsmiddelen) op het oppervlaktewater die schadelijk zijn voor de

waterkwaliteit blijft onverminderd van belang. Team T&H wil gericht en efficiënt toezicht houden om de bescherming en verbetering van de waterkwaliteit effectief te waarborgen. Input vanuit de interne organisatie kan hier bij helpen.

- De drie vormen van schouw (sloten, snoeien en dijken) moeten worden herzien en er moet bekeken worden of deze geharmoniseerd kunnen worden, zodat de uitvoer ervan afgestemd is op elkaar.
- De samenwerking met de omgevingsdiensten IJsselland en Drenthe verder intensiveren door gezamenlijk meer projecten uit te voeren. Daarmee kunnen we het toezicht efficiënter doen.
- Mogelijkheden blijven onderzoeken om andere vormen van digitaal toezicht toe te passen en een geschikte wijze van digitaal vastleggen implementeren.